

-ร่าง-

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและค่าใช้จ่าย
ในการทำประชาติของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๕๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และค่าใช้จ่ายในการทำประชาติของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ.”

ข้อ ๒ ตามประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการจัดทำประชาติ

“ผู้มีสิทธิลงประชาติ” หมายถึง ประชาชนซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้านในพื้นที่ที่มีการยื่น

คำขอประทานบัตร

หมวด ๑

คณะกรรมการจัดทำประชาติ

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน เรียกว่า “คณะกรรมการ
จัดทำประชาติ” ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย
เป็นประธานกรรมการ นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน แห่งท้องที่ที่ยื่นคำขอ
ประทานบัตรเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีพื้นที่คำขอประทานบัตรครอบคลุมหลายหมู่บ้าน ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจ
พิจารณาคัดเลือกกรรมการเพื่อดำเนินการตามประกาศนี้ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำประกาศให้มีการลงประชาติ ตามแบบ ปม.๑

(๒) จัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำประชาติ ส่งทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับให้เจ้าบ้านในท้องที่ที่มีการยื่นคำขอประทานบัตรทราบไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวัน
ลงประชาติ

(๓) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทอื่น เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำ
ประชาติตามที่เห็นสมควร

(๔) กำหนดสถานที่จัดให้มีการลงประชาติ

(๕) จัดทำหีบบัตรและบัตรลงประชาติ

(๖) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชาติ เพิ่มชื่อและการถอนชื่อผู้มีสิทธิในหน่วย
ลงประชาติ

(๗) แต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยลงประชามติ เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติภารกิจในหน่วยลงประชามติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอีกสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๘) ชักซ้อมเพื่อเตรียมความพร้อมในการลงประชามติ

(๙) นับคะแนนเสียงลงประชามติ

(๑๐) ประกาศผลการลงประชามติ

(๑๑) อำนวยความสะดวก ควบคุมดูแล แนะนำ และดำเนินการจัดการลงประชามติในเขตพื้นที่ เพื่อให้การลงประชามติเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๑๒) ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงประชามติ

ข้อ ๔ ประกาศให้มีการลงประชามติตาม ๓ (๑) ให้คณะกรรมการปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่ที่ยื่นคำขอประทานบัตรแห่งละหนึ่งฉบับภายในสามสิบวันวัน หลังจากได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ อย่างน้อยต้องมีข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อเรื่องที่จะทำประชามติ

(๒) ประเด็นและเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องจัดทำประชามติ

(๓) สารสำคัญของกิจการในเรื่องที่ทำประชามติ

(๔) ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำประชามติ

(๕) ประโยชน์ได้เสียที่อาจเกิดขึ้นกับท้องถิ่นหรือประชาชน รวมทั้งมาตรการป้องกันแก้ไขหรือการเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการ พร้อมสรุปเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย

(๖) กำหนดวันลงประชามติ

(๗) หน่วยลงประชามติ

ข้อ ๕ กรณีจำเป็นที่ไม่อาจปฏิบัติตามประกาศนี้ได้ หรือในกรณีที่เห็นสมควรต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งนอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ตามประกาศนี้ เพื่อให้การดำเนินการลงประชามติเป็นไปโดยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมได้เป็นรายกรณี เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้

หมวด ๒

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงประชามติและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ

ส่วนที่ ๑

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงประชามติ

ข้อ ๖ ประชาชนผู้มีสิทธิลงประชามติต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) เป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันลงประชามติ

(ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในพื้นที่ที่มีการยื่นคำขอประทานบัตรมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันลงประชามติ

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

ส่วนที่ ๒

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ

ข้อ ๗ เมื่อมีการประกาศกำหนดให้มีการลงประชามติ ให้คณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติเพื่อการออกประทานบัตรของแต่ละหน่วยลงประชามติตามแบบ ปม. ๒ และปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ทำการองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่ที่ยื่นคำขอประทานบัตร และหน่วยลงประชามติแห่งละหนึ่งฉบับไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันลงประชามติ และให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติไปยังเจ้าบ้านก่อนวันลงประชามติไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ตามแบบ ปม. ๓

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติให้จัดทำเป็นรายหน่วยลงประชามติ และให้คณะกรรมการจัดทำประชามติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการจัดทำประชามติมอบหมายลงลายมือชื่อกำกับในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ

เมื่อได้ประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏภายหลังว่ารายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติไม่ถูกต้องหรือมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อน ให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขให้ถูกต้องและให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันลงประชามติไม่น้อยกว่าสิบวัน

ข้อ ๘ กรณีผู้มีสิทธิลงประชามติหรือเจ้าบ้านเห็นว่า ตนหรือผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ ให้นำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นใดที่ทางราชการออกให้มายื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อตามแบบ ปม. ๔ ต่อคณะกรรมการก่อนวันลงประชามติไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการได้รับคำร้องให้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐาน หากเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องเป็นผู้มีสิทธิลงประชามติ ก็ให้เพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติหรือทำเป็นรายการเพิ่มเติมต่อไปสุดท้ายของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ พร้อมบันทึกสาเหตุของการเพิ่มชื่อแล้วให้ลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือเจ้าบ้านทราบก่อนวันลงประชามติ ตามแบบ ปม. ๕

หากตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อเป็นผู้ไม่มีสิทธิลงประชามติ ให้ยกคำร้องแล้วแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือเจ้าบ้านทราบก่อนวันลงประชามติ ตามแบบ ปม. ๖

ข้อ ๙ กรณีเจ้าบ้านเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ มีชื่อผู้ไม่มีสิทธิลงประชามติปรากฏอยู่ในเลขหมายประจำบ้านของตน ให้นำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมายื่นคำร้องขอถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิลงประชามติตามแบบ ปม. ๖ ต่อคณะกรรมการก่อนวันลงประชามติไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการได้รับคำร้องให้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐาน หากเห็นว่าผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติเป็นผู้ไม่มีสิทธิลงประชามติ ให้ดำเนินการถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ โดยให้ทำการขีดฆ่าชื่อออกพร้อมบันทึกสาเหตุของการถอนชื่อและลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้ แล้วแจ้งให้เจ้าบ้านทราบก่อนวันลงประชามติตามแบบ ปม. ๕

หากตรวจสอบแล้วพบว่าผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ ที่ถูกยื่นคำร้องขอถอนชื่อเป็นผู้มีสิทธิลงประชามติ ให้ดำเนินการยกคำร้องและแจ้งให้เจ้าบ้านทราบพร้อมด้วยเหตุผลก่อนวันลงประชามติ และให้ถือว่าการวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุดตามแบบ ปม. ๖

หมวด ๓
หน่วยลงประชามติ

ข้อ ๑๐ ให้ใช้เขตหมู่บ้านที่คำขอประธานบัตรตั้งอยู่เป็นหนึ่งหน่วยลงประชามติ กรณีคำขอประธานบัตรตั้งอยู่หลายหมู่บ้าน ให้แต่ละหมู่บ้านเป็นหน่วยลงประชามติ

กรณีที่หน่วยลงประชามติใด มีผู้มีสิทธิลงประชามติจำนวนมากจนคาดหมายได้ว่าไม่สามารถจัดให้ราษฎรลงคะแนนประชามติได้หมดทุกคนภายในกำหนดเวลา ประธานคณะกรรมการจัดทำประชามติจะกำหนดหน่วยลงประชามติเพิ่มเติมอีกก็ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๑ สถานที่ที่จะกำหนดเป็นหน่วยลงประชามติและรายละเอียดอื่น ๆ

(๑) เป็นสถานศึกษา หรือศาสนสถาน ถ้าไม่สามารถหาสถานที่ดังกล่าวได้ จะกำหนดบ้าน หรือสถานที่อื่นที่ราษฎรเข้าออกได้ง่าย มีความสะดวกเหมาะสม เป็นหน่วยลงประชามติก็ได้

(๒) ให้มีป้ายบอกทางชี้ไปยังหน่วยลงประชามติ

(๓) ให้มีป้ายหรือเครื่องหมายเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณโดยรอบหน่วยลงประชามติ

(๔) ให้มีป้ายบอกรายละเอียดเกี่ยวกับคำขอประธานบัตรแต่ละหน่วยลงประชามติ

ดังนี้

(๓.๑) หน่วยลงประชามติ รัับคำขอประธานบัตร ที่.....

(๓.๒) ชื่อผู้ขอประธานบัตร

(๓.๓) ชนิดแร่

(๓.๔) วิธีการทำเหมือง

(๓.๕) สถานที่ตั้งคำขอประธานบัตร ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....

(๕) ภายในหน่วยลงประชามติต้องมีคูหาลงคะแนนอย่างน้อย ๓ คูหา

ข้อ ๑๒ หากมีเหตุจำเป็นต้องเปลี่ยนสถานที่ที่ตั้งหน่วยลงประชามติ ให้กระทำก่อนวันลงคะแนนประชามติไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน เว้นแต่กรณีเกิดสาธารณภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น มีเหตุความจำเป็นเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ หรือมีเหตุการณ์ไม่สงบเรียบร้อยเกิดขึ้น อันที่จะเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถใช้สถานที่ดังกล่าวเป็นหน่วยลงประชามติได้ จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันลงประชามติน้อยกว่า ๑๐ วันก็ได้ การเปลี่ยนแปลงหน่วยลงประชามติให้ประกาศตามแบบ ปม.๗

หมวด ๔
การดำเนินการลงประชามติ

ส่วนที่ ๑

การดำเนินการก่อนวันลงประชามติ

ข้อ ๑๓ ขนาดของหีบบัตรลงประชามติ ให้มีลักษณะ ขนาด ที่เหมาะสมที่จะบรรจุบัตรลงประชามติได้เพียงพอ และให้มีป้ายหรือข้อความระบุชื่อหน่วยลงประชามติ ตำบล อำเภอ และจังหวัด

ข้อ ๑๔ ขนาดของบัตรลงประชามติ ให้ใช้กระดาษมีขนาดกว้าง ยาว ตามความจำเป็น และให้มีช่องทำเครื่องหมายกากบาท “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” หรือ “ไม่ประสงค์ลงประชามติ”ตามแบบ ปม. ๘

ข้อ ๑๕ ก่อนวันลงประชามติให้คณะกรรมการมอบหีบบัตร บัตรลงประชามติ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ แบบพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์การลงประชามติ ให้แก่คณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติให้เสร็จเรียบร้อย

ข้อ ๑๖ เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติได้ตรวจสอบและนับจำนวนบัตรลงประชามติ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ แบบพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการลงประชามติ และใบนับคะแนนประชามติถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ลงลายมือชื่อผู้รับมอบไว้เป็นหลักฐาน ตามแบบ ปม. ๙ และให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามตินำบัตรลงประชามติทั้งหมดบรรจุลงในหีบแล้วให้ปิดหีบด้วยเทปกาวรอบหีบบัตรลงประชามติ จากนั้นให้ลงลายมือชื่อคร่อมรอยต่อระหว่างเทปกาวและหีบบัตรลงประชามติ และให้ปิดช่องใส่บัตรลงประชามติ สำหรับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ แบบพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ ที่ต้องใช้ในการลงประชามติและใบนับคะแนนลงประชามติให้เก็บรวมไว้ในถุงวัสดุและเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการในวันลงประชามติ

ข้อ ๑๗ ก่อนเริ่มเปิดการลงประชามติ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติเปิดหีบบัตรเพื่อตรวจสอบและนับจำนวนบัตรลงประชามติทั้งหมดของหน่วยลงประชามตินั้น และจัดทำประกาศรายงานเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๐ เพื่อปิดประกาศไว้ที่หน่วยลงประชามติหนึ่งชุด ส่งให้คณะกรรมการหนึ่งชุดและคณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งชุด

ข้อ ๑๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติ

(๑) อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับลำดับที่ของผู้มีสิทธิลงประชามติในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ

(๒) ตรวจบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ และให้ผู้มีสิทธิลงประชามติลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ หากลงลายมือชื่อไม่ได้ให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติแล้วส่งหลักฐานแสดงตนให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติผู้ทำหน้าที่มอบบัตรลงประชามติ

(๓) รับหลักฐานแสดงตนและลงลายมือชื่อที่บัตรลงประชามติ พร้อมส่งมอบบัตรลงประชามติให้ผู้มีสิทธิลงประชามติไปลงคะแนนประชามติ

(๔) ปิดประกาศต่างๆ เกี่ยวกับการลงประชามติ การจัดระเบียบในการเข้าไปลงคะแนนประชามติ ควบคุมหน่วยลงประชามติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๕) ควบคุมหีบบัตรลงประชามติ และดูแลความสะดวกในการใส่บัตรลงประชามติ เพื่อไม่ให้ผู้มีสิทธิลงประชามตินำบัตรลงประชามติออกจากหน่วยลงประชามติ

ส่วน ๓

การลงคะแนนประชามติ

ข้อ ๑๙ การลงประชามติ ให้กระทำโดยวิธีการลงคะแนนในบัตรลงประชามติ โดยให้ผู้มีสิทธิลงประชามติทำเครื่องหมายกากบาท “X” ในช่องทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็นที่เลือกเท่านั้น

ข้อ ๒๐ หลักฐานในการแสดงตนเพื่อขอใช้สิทธิลงประชามติ ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นใดที่ราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ที่มีรูปถ่ายและมีเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุให้ใช้เป็นหลักฐานในการแสดงตนเพื่อขอใช้สิทธิลงประชามติได้

ข้อ ๒๑ ผู้มีสิทธิลงประชามติตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติของหน่วยลงประชามติใด ให้ลงประชามติได้ ณ หน่วยลงประชามตินั้น กรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิลงประชามติในหลายหน่วย ให้มีสิทธิลงประชามติได้เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ข้อ ๒๒ ในวันลงประชามติให้เปิดการลงประชามติ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

ข้อ ๒๓ เมื่อถึงเวลาเปิดการลงประชามติแล้ว หากมีกรรมการประจำหน่วยลงประชามติ มาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงห้าคน ให้คณะกรรมการที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิลงประชามติในหน่วยลงประชามติ นั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยลงประชามติให้ครบห้าคน ตามแบบ ปม ๑๑ แต่หากกรรมการประจำหน่วยลงประชามติไม่มาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติใหม่ทั้งห้าคน ตามแบบ ปม ๑๑/๑

ข้อ ๒๔ เมื่อเปิดให้มีการลงประชามติ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามตินำหีบบัตรลงประชามติมาแสดงให้ผู้มีสิทธิลงประชามติเห็นว่าเป็นหีบเปล่า เสร็จแล้วให้ปิดหีบบัตรลงประชามติและบันทึก การดำเนินการดังกล่าวในรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๒ โดยให้ผู้มีสิทธิลงประชามติไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ลงประชามตินั้นลงลายมือชื่อในบันทึก เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิลงประชามติในขณะนั้น

ข้อ ๒๕ ในระหว่างเวลาการลงคะแนนประชามติ จะให้ผู้ใดเข้าไปในคูหาที่ลงคะแนนประชามติไม่ได้ เว้นแต่ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการลงประชามติและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้สิทธิลงคะแนนประชามติ

ข้อ ๒๖ กรณีที่กรรมการประจำหน่วยลงประชามติไม่พบรายชื่อผู้ที่แสดงตนว่าเป็นผู้มีสิทธิลงประชามติในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ หากบุคคลดังกล่าวได้แสดงหลักฐานว่าได้ยื่นคำร้องขอเพิ่มรายชื่อต่อคณะกรรมการและกรรมการได้เพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติแล้ว ให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติตรวจสอบหลักฐานและวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะให้ผู้นั้นลงคะแนนประชามติได้หรือไม่ และให้บันทึกลงในรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๒

ข้อ ๒๗ กรณีผู้มีสิทธิลงประชามติมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ แต่คำนำหน้าชื่อ หรือเพศผิดไปจากข้อเท็จจริง หรือการสะกดชื่อตัว ชื่อสกุล ผิดในเรื่องของตัวอักษร สระ หรือวรรณยุกต์ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติมีอำนาจตรวจสอบ โดยพิจารณาจากเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก แล้วให้บันทึกลงในรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๒

ข้อ ๒๘ เมื่อถึงเวลาปิดการลงคะแนนลงประชามติ ให้ประธานกรรมการประจำหน่วยลงประชามติกล่าวปิดการลงคะแนนลงประชามติ

ในกรณีผู้มีสิทธิลงประชามติซึ่งประสงค์จะลงคะแนนประชามติได้มาอยู่ภายในบริเวณหน่วยลงประชามติแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนประชามติ แต่ยังไม่ได้รับบัตรลงประชามติ ให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติมอบบัตรลงประชามติให้ผู้นั้นลงคะแนนประชามติให้แล้วเสร็จ

ข้อ ๒๙ เมื่อหมดเวลาลงคะแนนประชามติแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติ ดำเนินการดังนี้

(๑) ลงลายมือชื่อในป้ายสำหรับปิดช่องใส่บัตรลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๓ ปิดทับช่องใส่บัตรบนหีบบัตรลงประชามติ

(๒) นำบัตรลงประชามติที่เหลือมานับให้ทราบจำนวน และให้ทำเครื่องหมายหรือกระทำ ด้วยวิธีการอื่นใดที่ตัวบัตรลงประชามติด้านนอกทุกฉบับเพื่อป้องกันมิให้นำบัตรดังกล่าวมาใช้ลงคะแนน ประชามติเมื่อหมดเวลาแล้ว

(๓) จัดทำประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๗ และ เครื่องหมายตัวสำเนาให้ปิดประกาศไว้ที่หน่วยลงประชามติ ส่วนต้นฉบับให้ส่งให้คณะกรรมการ

ข้อ ๓๐ ในวันลงประชามติ ถ้าการลงคะแนนลงประชามติในหน่วยลงประชามติใดไม่สามารถ กระทำได้ เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการประจำ หน่วยลงประชามติดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณียังไม่ได้เปิดให้มีการลงคะแนนประชามติ ให้ประกาศงดการลงคะแนนประชามติใน หน่วยลงประชามตินั้นตามแบบ ปม. ๑๔ จำนวนสามชุด

(๒) กรณีได้มีการลงประชามติไปบางส่วนแล้ว ให้ประกาศงดการลงคะแนนประชามติในหน่วย ลงประชามตินั้นตามแบบ ปม. ๑๔ จำนวนสามชุด นับบัตรลงประชามติที่เหลือให้ทราบจำนวน ระวังการมอบ บัตรลงประชามติและปิดช่องใส่บัตรลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๕ และจัดทำรายงานการส่งหีบบัตร ลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๖

(๓) บันทึกเหตุของการงดลงคะแนนลงประชามติไว้ในรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยลง ประชามติ ตามแบบ ปม. ๑๒

(๔) นำวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการลงประชามติทั้งหมดไปเก็บรักษาไว้ในสถานที่ปลอดภัย

(๕) รายงานให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว

หมวด ๕

การนับคะแนนประชามติ

ข้อ ๓๑ เมื่อเปิดหีบบัตรลงประชามติแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติ ดำเนินการนับคะแนนที่หน่วยลงประชามติ โดยเปิดเผยติดต่อกันจนแล้วเสร็จ

ข้อ ๓๒ ในการนับคะแนนลงประชามติให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรรมการประจำหน่วยลงประชามติคนที่หนึ่ง มีหน้าที่หีบบัตรลงประชามติ ที่ละฉบับและเปิดบัตรออกส่งให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติคนที่สอง

(๒) กรรมการประจำหน่วยลงประชามติคนที่สอง มีหน้าที่วินิจฉัยบัตรลงประชามติ และอ่าน

(๓) กรรมการประจำหน่วยลงประชามติคนที่สาม มีหน้าที่ชานทวนคะแนนและขีด คะแนนในแบบขีดคะแนนตามแบบ ปม. ๑๘

(๔) กรรมการประจำหน่วยลงประชามติคนที่สี่ มีหน้าที่เจาะบัตรลงประชามติที่ได้ วินิจฉัยและอ่านแล้ว และพับบัตรลงประชามติใส่ลงในภาชนะที่จัดเตรียมไว้

(๕) กรรมการประจำหน่วยลงประชามติที่เหลือ มีหน้าที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก ในการนับคะแนน

ข้อ ๓๓ บัตรลงประชามติที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นบัตรเสียและไม่ให้นำเป็นคะแนน

(๑) บัตรที่มีใช้บัตรซึ่งกรรมการประจำหน่วยลงประชามติมอบให้

(๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนประชามติ

(๓) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นลงไป

(๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท

(๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนประชามตินอกช่องทำเครื่องหมาย

(๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนลงประชามติในช่องทำเครื่องหมายเกินกว่าหนึ่ง

เครื่องหมาย

ข้อ ๓๔ การขีดคะแนนในแบบกรอกคะแนน ให้ใช้วิธีขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนนและเมื่อถึงขีดที่ห้าให้ขีดขวางทับเส้นสี่ขีดแรกเพื่อสะดวกแก่การนับคะแนนและให้ทำเช่นนี้ทุกห้าขีด และเมื่อกรรมการประจำหน่วยลงประชามติได้หยิบบัตรลงประชามติจากหีบบัตรลงประชามติหมดแล้ว ให้ถือว่าหีบบัตรลงประชามติให้บุคคลที่อยู่ในบริเวณหน่วยลงประชามติเห็นได้ชัดเจนว่าไม่มีบัตรลงประชามติเหลืออยู่ในหีบบัตรลงประชามติ

ข้อ ๓๕ ให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติตรวจสอบความถูกต้องของการนับคะแนนประชามติ โดยให้นำจำนวนบัตรลงประชามติที่มีการลงคะแนน จำนวนบัตรเสีย จำนวนบัตรที่เหลือจากการลงคะแนนประชามติของหน่วยลงประชามตินั้นว่าตรงกับจำนวนผู้มาแสดงตนใช้สิทธิลงประชามติหรือไม่

ข้อ ๓๖ หากผลการนับคะแนนถูกต้อง ให้ดำเนินการรายงานผลการนับคะแนนประชามติ (แบบ ปม. ๑๙) ต่อคณะกรรมการโดยเร็ว โดยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) แยกบัตรลงประชามติที่นับเป็นคะแนนบัตรดี บัตรเสีย และบัตรลงประชามติที่เหลือ (ถ้ามี) อย่างละหนึ่งถุง

(๒) ส่งแบบกรอกคะแนน โดยบรรจุลงในหีบบัตรลงประชามติและปิดหีบด้วยเทปกาวแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติทุกคนลงลายมือชื่อบนเทปกาวไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๓๗ หากมีกรณีจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงประชามติไม่ตรงกับจำนวนบัตร ให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติดำเนินการตรวจสอบ หากผลการตรวจสอบพบว่าการนับคะแนนประชามติยังไม่ตรงกับจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงประชามติอีกให้ดำเนินการดังนี้

(๑) รายงานคณะกรรมการพร้อมชี้แจงเหตุผล

(๒) ส่งหีบบัตรและเอกสารกำกับหีบบัตรลงประชามติให้คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย

(๒.๑) บัตรลงประชามติ ได้แก่ บัตรที่มีการลงคะแนน บัตรเสีย บัตรที่เหลือจากการลงคะแนน

(๒.๒) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติของหน่วยลงประชามตินั้นๆ (แบบ ปม. ๒)

(๒.๓) ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงประชามติก่อนการลงคะแนน (แบบ ปม. ๑๐) และเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนประชามติ (แบบ ปม. ๑๗)

(๒.๔) รายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยลงประชามติ (แบบ ปม. ๑๒)

(๒.๕) แบบกรอกคะแนนและผลการนับคะแนนประชามติ (แบบ ปม. ๑๘ และ แบบ ปม.

๑๙)

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานจากคณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติตามวรรคแรกแล้ว อาจพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรืออาจสั่งให้มีการลงคะแนนในหน่วยลงประชามตินั้นใหม่ก็ได้ แต่ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าจำนวนผู้มาแสดงตนของหน่วยลงประชามตินั้นไม่ทำให้ผลของการลงประชามติเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการจะไม่สั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือไม่สั่งให้มีการลงคะแนนใหม่ก็ได้

ข้อ ๓๘ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๓๖ และข้อ ๓๗ แล้ว ให้ถือว่าหลักฐานการลงคะแนนประชามติ อยู่ในความควบคุม ดูแลของคณะกรรมการ

ข้อ ๓๙ ในกรณีการนับคะแนนประชามติที่หน่วยลงประชามติใดไม่สามารถกระทำได้หรือ ไม่สามารถนับคะแนนลงประชามติได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องมาจากเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัยหรือ เหตุจำเป็นอื่นที่มีผลต่อความปลอดภัย

(๑) ในกรณีที่ยังไม่ได้นับคะแนน ให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) ประกาศงดการนับคะแนนประชามติสำหรับหน่วยลงประชามตินั้น ตามแบบ ปม. ๒๐

(๑.๒) จัดเก็บรักษาบัตรลงประชามติ หีบบัตรลงประชามติ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการลงประชามติไว้ในที่ปลอดภัย

(๑.๓) บันทึกสาเหตุและการดำเนินงานไว้ในรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๒

(๑.๔) รายงานให้คณะกรรมการจัดทำประชามติทราบโดยเร็ว

(๒) ในกรณีมีการนับคะแนนไปแล้วบางส่วน ให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติ ดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) ประกาศงดการนับคะแนนลงประชามติสำหรับหน่วยลงประชามตินั้น ตามแบบ ปม. ๒๐

(๑.๒) แยกเก็บบัตรลงประชามติที่ผ่านการวินิจฉัยคะแนนแล้ว และบัตรลงประชามติที่ยังไม่ได้ผ่านการวินิจฉัยใส่ถุงอย่างละหนึ่งถุง

(๑.๓) ปิดหีบบัตรลงประชามติกับเทปกาวแล้วให้กรรมการประจำหน่วยลงประชามติ ทุกคนลงลายมือชื่อบนเทปกาวไว้เป็นหลักฐาน

(๑.๔) จัดเก็บรักษาบัตรลงประชามติ หีบบัตรลงประชามติ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการลงประชามติไว้ในที่ปลอดภัย

(๑.๕) บันทึกสาเหตุและการดำเนินงานไว้ในรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยลงประชามติตามแบบ ปม. ๑๒

(๑.๖) รายงานให้คณะกรรมการจัดทำประชามติทราบโดยเร็ว

หมวด ๖

การคัดค้านการลงประชามติ

ข้อ ๔๐ เมื่อสิ้นสุดเวลาการลงคะแนนประชามติ หากผู้มาใช้สิทธิลงประชามติจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงประชามติทั้งหมดในหน่วยลงประชามตินั้น เห็นว่าการลงประชามติในหน่วยนั้นไม่สุจริต ให้ยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมทั้งแสดงเหตุผลและหลักฐานต่อคณะกรรมการภายใน ยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาการลงคะแนนประชามติสิ้นสุดลง

ข้อ ๔๒ เมื่อคณะกรรมการได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนและแสวงหาข้อเท็จจริงโดยพลัน หากเห็นว่าการลงประชามติในหน่วยลงประชามตินั้นมีมูลตามคำคัดค้าน ก็ให้สั่งดำเนินการลงประชามติใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันลงประชามติ เว้นแต่การลงประชามติใหม่จะไม่ทำให้ผลการลงประชามติเปลี่ยนแปลงไป หรือข้อคัดค้านนั้นไม่มีมูลก็ให้มีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านหรือยุติการดำเนินการนั้น และให้แจ้งผู้คัดค้านทราบและให้ถือว่าเป็นที่สุด

หมวด ๗
การรวมผลการนับคะแนนประชามติ
และการประกาศผลการลงประชามติ

ข้อ ๔๓ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานผลการนับคะแนนประชามติในแต่ละหน่วยลงประชามติ ให้รวมผลการนับคะแนนประชามติตามแบบ ปม. ๒๑

ข้อ ๔๔ กรณีที่การลงคะแนนประชามติหรือการนับคะแนนประชามติในหน่วยลงประชามติใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามข้อ ๓๐ หรือข้อ ๓๙ ให้คณะกรรมการนับคะแนนเฉพาะในหน่วยที่ได้มีการลงคะแนนไปแล้วให้เสร็จสิ้น

ข้อ ๔๕ ผลการรวมคะแนนประชามติมีผู้เห็นด้วยกับการทำเหมืองแร่ในพื้นที่นั้น ตั้งแต่กิ่งหนึ่งขึ้นไปของจำนวนผู้มาลงคะแนนทั้งหมด ให้ถือว่าการขอประทานบัตรครั้งนี้ผ่านการทำประชามติ แต่ถ้าผลการรวมคะแนนประชามติมีผู้เห็นด้วยน้อยกว่ากิ่งหนึ่งของจำนวนผู้มาลงคะแนนทั้งหมด ให้ถือว่าการขอประทานบัตรครั้งนี้ไม่ผ่านการทำประชามติ และให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ประกาศผลการลงประชามติโดยปิดประกาศไว้ ณ สถานที่ตามข้อ ๔ แห่งหนึ่งฉบับตามแบบ ปม. ๒๒

(๒) รายงานผลการทำประชามติให้ผู้ออกประทานบัตรทราบโดยเร็ว

หมวด ๘
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชามติ

ข้อ ๔๗ ให้ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชามติทั้งหมด ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชามติให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

ค่าใช้จ่ายรายการใดที่มีได้กำหนดไว้ตามบัญชีแนบท้ายในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔๘ ให้ผู้ยื่นขอประทานบัตรเปิดบัญชีธนาคาร ในนาม “โครงการจัดทำประชามติสำหรับคำขอประทานบัตรที่” หรือในนามอื่น และนำเงินค่าใช้จ่ายเข้าบัญชี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๑๐ วันหลังจากผู้ยื่นขอประทานบัตรได้รับหนังสือแจ้งค่าใช้จ่ายในการทำประชามติจากคณะกรรมการ หากผู้ขอประทานบัตรเพิกเฉยให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งเตือนอีกครั้งและกำหนดเวลาพอสมควร และหากยังไม่ดำเนินการตามกำหนดเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการประกาศยกเลิกการทำประชามติ และรายงานให้ผู้ออกประทานบัตรทราบ

ข้อ ๔๙ การเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการทำประชามติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด โดยประธานคณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติการเบิกจ่าย

ข้อ ๕๐ ในระหว่างดำเนินการตามกระบวนการทำประชามติ ถ้าเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรนำส่งเข้าบัญชีสำหรับการทำประชามติไม่เพียงพอต่อการทำประชามติให้เสร็จสิ้น ให้คณะกรรมการประเมินค่าใช้จ่ายและแจ้งให้ผู้ขอประทานบัตรส่งเงินเข้าบัญชีเพิ่มเติม และเมื่อการจัดทำประชามติเสร็จสิ้นแล้ว หากมีเงินคงเหลือให้คืนแก่ผู้ขอประทานบัตร

หมวด ๘
การรักษาความสงบเรียบร้อยในการลงประชามติ

ข้อ ๕๑ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยจากพนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ หรือสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน เพื่อทำหน้าที่ในหน่วยลงประชามติแต่ละหน่วยดังนี้

- (๑) ช่วยเหลือคณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติในการดูแลรักษาหีบบัตรลงประชามติ บัตรลงประชามติ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงประชามติ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการลงประชามติ
- (๒) รักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยบริเวณหน่วยลงประชามติ
- (๓) สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะกรรมการประจำหน่วยลงประชามติ

ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม